

ВЕРХОВНИЙ СУД

вул. П. Орлика, 8, м. Київ, 01043, тел. (044) 207 35 46, тел./факс (044) 253 86 20

e-mail: inbox@supreme.court.gov.ua

Код ЄДРПОУ 41721784

На № 04-26/03-2024/53868 від 11.03.2024

Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань правової політики
Денисові МАСЛОВУ

Шановний Денисе Вячеславовичу!

У Верховному Суді розглянуто Ваш лист (вх. № 731/0/1-24 від 11 березня 2024 року) щодо висловлення позиції стосовно доцільності прийняття та можливих пропозицій до проєкту Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах», (реєстр. № 11026 від 19 лютого 2024 року), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Дирдіним М. Є., Фроловим П.В. та іншими (далі – законопроект № 11026) та альтернативного до нього проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зміни законодавчих критеріїв визнання судових справ малозначними у зв'язку з рішенням Конституційного Суду України» (реєстр. № 11026-1 від 6 березня 2024 року), внесеного на розгляд Верховної Ради України народним депутатом України Бурмічем А.П. (далі – законопроект № 11026-1), а також проєкту Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо приведення у відповідність до Рішення Конституційного Суду України від 22 листопада 2023 року № 10-р(II)/2023», (реєстр. № 11053 від 29 лютого 2024 року), внесеного народним депутатом України Павлішем П. В. (далі – законопроект № 11053). У зв'язку із цим повідомляємо.

1. Законопроектом № 11026, альтернативним законопроектом № 11026-1, а також законопроектом № 11053 пропонуються зміни до статті 19 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України) щодо розміру ціни позову, за якої спір буде імперативно віднесено до малозначних справ.

ВЕРХОВНИЙ СУД

вих № 1379/0/2-24 від 05.04.2024

Так згідно з законопроектом № 11026 ціна позову для означених вище цілей зменшується зі **ста** до **п'ятнадцяти** розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, альтернативним законопроектом № 11026-1 до **сімдесяти** розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, законопроектом № 11053 до **тридцяти** розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Щодо цих змін слід зазначити, що Конституційний Суду України (далі – КСУ) в Рішенні від 22 листопада 2023 року № 10-р(II)/2023» (справа № 3-88/2021) зазначив, що приписи пунктів 1, 5 частини шостої статті 19 ЦПК України визначають грошовий критерій віднесення справ до категорії малозначних у розмірах, що перевищують аналогічний показник в розмірі 5000 євро, установлений у Європейській процедурі розв'язання дрібних позовів (The European Small Claims Procedure) (далі – Правила ESCP) (пункт 5.9. мотивувальної частини Рішення).

Але зауважуємо, що такий показник не є релевантним для України, оскільки розроблений з урахуванням доходів громадян в європейських державах. Тому, вважаємо, що грошовий критерій передбачений Правилами ESCP можна використовувати тільки в якості орієнтиру.

Водночас слід зважати, що надмірне зниження рівня цього грошового критерія нівелює суть інституту малозначних справ, оскільки не урахує зменшення кількості справ, яка буде розглянута в спрощених процедурах. З урахуванням кадрового голоду в судах такі ініціативи не на часі.

З огляду на викладене вважаємо, що законопроекти № 11026-1 та № 11053 передбачають розмір, який є адекватним та вирішує проблему, констатовану КСУ, при цьому, не нівелюючи інститут малозначних справ.

2. Законопроектом № 11026 передбачена також зміна до положень ЦПК України, яка стосується підстав розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження. Зокрема пропонується зменшити ціну позову, за якої справи незначної складності можуть бути визнані судом малозначними з **двохсот п'ятдесяти** розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб до **тридцяти** (пункт 2 частини шостої статті 19 ЦПК України).

Зазначаємо, що питання розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження не було предметом розгляду КСУ у справі № 3-88/2021, тому недоцільно вносити запропоновані зміни та зменшувати цей критерій, а вважаємо за доцільне залишити у цьому питанні положення щодо меж суддівського розсуду в чинній редакції. Правове регулювання цього питання є достатнім та виправданим.

3. Законопроектами № 11026-1 та № 11053 пропонується **виключити** пункт 5 частини шостої статті 19 ЦПК України, яким передбачено, що для цілей цього

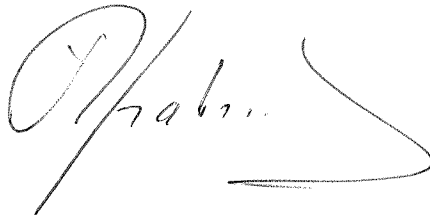
Кодексу малозначними є справи про захист прав споживачів, ціна позову в яких не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Таким чином суттєво зменшиться грошовий критерій («поріг») віднесення справ про захист прав споживачів до малозначних справ. Ці пропозиції підтримуються, оскільки справи про захист прав споживачів є доволі складними у правозастосуванні. Такими справами є майже всі цивільні справи щодо недійсності правочину, розірвання договорів, про стягнення суми заборгованості, у яких першою серед заявлених стороною вимог завжди є вимога про захист прав споживачів.

Ураховуючи викладене, пропонуємо врахувати висловлені міркування під час роботи над законопроектами.

З повагою

Голова Верховного Суду

Станіслав КРАВЧЕНКО

Апарат Верховної Ради України
04-26/03-2024/77083 від 08.04.2024

1533691

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Маслов Денис Вячеславович

Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000005D153100E534B400

Дійсний до: 08.03.2025 0:00:00

